Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2025)0154

Gaminių sauga ir atitiktis teisės aktų reikalavimams e. prekybos ir importo iš ES nepriklausančių šalių kontekste

2025 m. liepos 9 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl gaminių saugos ir atitikties teisės aktų reikalavimams e. prekybos ir importo iš ES nepriklausančių šalių kontekste (2025/2037(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2022 m. kovo 31 d. Kompetentingų asmenų grupės ataskaitą dėl ES muitų sąjungos reformos „Siekiant vieningesnės Europos muitinės: dešimt pasiūlymų, kaip užtikrinti, kad ES muitų sąjunga būtų pritaikyta geopolitinei Europai“,

– atsižvelgdamas į savo 2024 m. kovo 13 d. poziciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, įsteigiama Europos Sąjungos muitinė ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 952/2013[1],

– atsižvelgdamas į 2025 m. vasario 5 d. Komisijos komunikatą „Išsamus saugiai ir tvariai e. prekybai skirtas ES priemonių rinkinys“ (COM(2025)0037),

– atsižvelgdamas į 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/3015 dėl produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, uždraudimo Sąjungos rinkoje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937[2],

– atsižvelgdamas į 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/1760 dėl įmonių tvarumo išsamaus

---

1 OL C, C/2025/1035, 2025 2 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1035/oj.
2 OL L, 2024/3015, 2024 12 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj.

patikrinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937 ir Reglamentas (ES) 2023/2859[1],

– atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio mėn. Enrico Lettos pranešimą „Daug daugiau nei rinka. Sparta, saugumas ir solidarumas – bendrosios rinkos įgalinimas siekiant tvarios ateities ir klestėjimo visiems ES piliečiams“[2],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto pranešimą (A10-0133/2025),

A. kadangi e. prekyba pakeitė tai, kaip vartotojai perka ir bendrauja su įmonėmis visame pasaulyje, ir atvėrė precedento neturinčias galimybes; kadangi e. prekyba kelia didelių iššūkių ES konkurencingumui ir kelia susirūpinimą dėl vartotojų teisių, sveikatos ir saugos, visų pirma dėl to, kad tam tikrų kategorijų produktai, kelia didelį susirūpinimą dėl jų poveikio pažeidžiamoms vartotojų grupėms; kadangi ji daro poveikį aplinkai – visų pirma dėl transportavimo ir logistikos susidaro didesnis atliekų kiekis ir išmetamas didesnis anglies dioksido kiekis; kadangi e. prekyba daro poveikį mažmenininkų patrauklumui ir taip prisideda prie miestų centrų tuštėjimo; kadangi e. prekyba turi socialinį poveikį, visų pirma susijusį su darbo sąlygomis sandėliavimo ir pristatymo sektoriuje;

B. kadangi daugiau kaip 75 proc. ES vartotojų apsiperka internetu; kadangi nuolatinis e. prekybos augimas gerina vartotojų prieigą, kokybę ir didina kainų konkurenciją; kadangi e. prekyba mažina kliūtis mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) ir verslininkams patekti į rinką, skatina skaitmeninę įtrauktį, remia nepakankamai aptarnaujamas bendruomenes ir prisideda prie inovacijų, našumo ir ekonomikos augimo visoje bendrojoje rinkoje;

C. kadangi, padidėjus e. prekybos importui, daugiausia iš Kinijos, reikalavimų nesilaikantys pardavėjai, vengdami reglamentavimo išlaidų ir kenkdami įstatymų besilaikančioms bendrovėms tokiomis priemonėmis kaip klastojimas, sustiprino nesąžiningą konkurenciją; kadangi reikia skubiai atkurti vienodas sąlygas visoms bendrovėms, visų pirma MVĮ; kadangi labai svarbu užtikrinti, kad vykdymo užtikrinimo pastangos būtų tinkamai finansuojamos ir aprūpinamos reikiamomis priemonėmis tiek nacionaliniu, tiek ES lygmenimis,

---

1 OL L, 2024/1760, 2024 7 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

2 Letta, E., *Much more than a market: Speed, Security, Solidarity – Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens*, 2024 m. balandžio mėn., https://www.consilium.europa.eu/media/ny3j24sm/much-more-than-a-market-report-by-enrico-letta.pdf.

kartu vengiant perteklinio vykdymo užtikrinimo pareigų perdavimo privatiems subjektams;

D. kadangi Europos bendrovės, visų pirma MVĮ, turi laikytis griežtų teisės aktų reikalavimų, jos nevienodomis sąlygomis konkuruoja su ne ES e. prekybos platformomis, kurios apeina šias prievoles; kadangi Europos bendrovės skiria materialinius ir žmogiškuosius išteklius, kad užtikrintų atitiktį teisės aktų reikalavimams, o tai lemia didelę administracinę ir finansinę naštą;

E. kadangi tam tikros ne ES bendrovės, versdamosi vartotojų profiliavimo praktika, kurioje naudojami asmens duomenys, nesilaiko Europos duomenų apsaugos taisyklių, kuriomis užtikrinamas aukštas vartotojų privatumo lygis; kadangi, siekiant užtikrinti nuoseklią visų vartotojų privatumo apsaugą, reikia stiprinti vykdymo užtikrinimą ir bendradarbiavimą;

F. kadangi Komisijos Pirmininkė Ursula von der Leyen savo 2024–2029 m. politinėse gairėse nurodė, kad reikia spręsti su interneto platformomis susijusius iššūkius, siekiant užtikrinti, kad tiek vartotojams, tiek įmonėms būtų taikomos vienodos sąlygos, grindžiamos veiksminga muitų, mokesčių ir saugos kontrole ir tvarumo standartais, ir pavedė keliems vykdomiesiems pirmininko pavaduotojams ir Komisijos nariams įvykdyti šią misiją;

G. kadangi ES *acquis* pritaikymo prie interneto aplinkos procesas prasidėjo prieš kelerius metus ir į daugelį teisės aktų dėl gaminių, vartotojų apsaugos ir produktų saugos dabar įtrauktos nuostatos, kuriomis siekiama užtikrinti patikimas apsaugos priemones skaitmeninėje aplinkoje; kadangi, nepaisant šių pastangų, vis dar esama esminių trūkumų valdžios institucijoms suteikiant įgaliojimus patraukti atsakomybėn visą tiekimo grandinę, kuriuos reikia skubiai šalinti;

H. kadangi Skaitmeninių paslaugų aktas[1] (SPA), reglamentas dėl bendros gaminių saugos[2], Rinkos priežiūros reglamentas[3] ir Reglamentas dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje (BVAS reglamentas)[4] padeda sukurti saugesnę ir sąžiningą e. prekybos aplinką, jei jie tinkamai įgyvendinami ir tinkamai užtikrinamas jų vykdymas; kadangi, nepaisant šių teisės aktų, vartotojų ir kitos organizacijos, taip pat nacionalinės valdžios institucijos išreiškė susirūpinimą dėl didelio skaičiaus ES aptiktų nesaugių produktų, kurie neatitinka ES teisės aktų dėl produktų saugos ir aplinkosaugos bei cheminių standartų; kadangi siekiant veiksmingai kovoti su šia rizika būtina užtikrinti geresnį valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijų finansavimą ir veiksmų tarpusavio koordinavimą;

I. kadangi e. prekyba gali daryti didelį poveikį vartotojams, nes suteikia jiems neprilygstamą patogumą, galimybę įsigyti įvairių produktų ir konkurencingas kainas; kadangi e. prekyba taip pat kelia pavojų vartotojams, pavyzdžiui, dėl nesaugių produktų, skaidrumo trūkumo ir manipuliatyvios veiklos, kai pasinaudojama vartotojų pažeidžiamumu;

J. kadangi vartotojų apsauga yra labai svarbi ES vidaus rinkos veikimui, nes ja užtikrinamas pasitikėjimas ir sąžiningumas komercinėje praktikoje, taip sudarant sąlygas tvariam ekonomikos augimui ir inovacijoms; kadangi svarbu spręsti šias problemas skatinant skaidrumą, sąžiningumą ir atsakingą skaitmeninių paslaugų ir e. prekybos plėtrą;

K. kadangi nepalankesnėje socialinėje ir ekonominėje padėtyje esantys asmenys, įskaitant mažas pajamas gaunančias šeimas ir vaikus, dėl

---

[1] 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

[2] 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/988 dėl bendros gaminių saugos, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1025/2012 bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/1828 ir panaikinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB bei Tarybos direktyva 87/357/EEB (OL L 135, 2023 5 23, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj).

[3] 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1020 dėl rinkos priežiūros ir gaminių atitikties, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2004/42/EB ir reglamentai (EB) Nr. 765/2008 ir (ES) Nr. 305/2011 (OL L 169, 2019 6 25, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj).

[4] 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2394 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 345, 2017 12 27, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2394/oj).

mažesnių kainų, agresyvios rinkodaros ir plataus masto platinimo dažniau patiria nesaugių produktų keliamą riziką;

L. kadangi susirūpinimas dėl muitinės procedūrų pagal dabartinį Sąjungos muitinės kodeksą[1] tinkamumo e. prekybai buvo svarbus veiksnys įgyvendinant Komisijos muitinės reformos dokumentų rinkinį, įskaitant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų dėl Sąjungos muitinės kodekso peržiūros ir Europos Sąjungos muitinės įsteigimo (Sąjungos muitinės kodekso reforma) ir 150 EUR atleidimo nuo muito ir PVM ribos (*de minimis*) panaikinimo importuojamiems produktams;

M. kadangi muitinėms reikia didelių investicijų, ypač siekiant užtikrinti pakankamą tinkamai parengtų darbuotojų skaičių, kad būtų užtikrintas ES muitinės sistemų, kurių muitinės patikrinimų paklausa eksponentiškai didėja, veikimas; kadangi be būtinų investicijų į darbuotojus skaitmeniniai sprendimai negali būti naudingi veiksmingumo ir suderinimo požiūriu;

N. kadangi pažangiomis tikrinimo technologijomis, pavyzdžiui, dirbtiniu intelektu ir blokų grandine, būtų galima gerokai padidinti muitinių ir rinkos priežiūros institucijų gebėjimus pažymėti didelės rizikos siuntas ir automatizuoti atitikties patikras dideliu mastu; kadangi investicijos į tokias technologijas valstybėse narėse tebėra fragmentiškos ir nevienodos; kadangi siekiant paspartinti jų diegimą ir pagerinti bendrą vykdymo užtikrinimo mechanizmų naudingumą ir veiksmingumą būtinas didesnis finansavimas ES lygmeniu, veiksmų koordinavimas ir pastangos užtikrinti sąveikumą;

O. kadangi skaitmeninės priemonės, pavyzdžiui, dirbtinis intelektas ir daiktų internetas, gali padėti susekti reikalavimų neatitinkančius produktus, tačiau jas naudojant turi būti paisoma vartotojų privatumo ir neturi būti vykdoma bendra vartotojų stebėsena;

P. kadangi 2025 m. vasario 5 d. Komisijos komunikate „Išsamus saugiai ir tvariai e. prekybai skirtas ES priemonių rinkinys“ pabrėžiama, kad tikimasi, jog e. prekybos prekių, kurias ES vartotojai perka ne ES interneto platformose, kiekis ir toliau sparčiai didės, nes šiuo metu mažos vertės siuntoms (iki 150 EUR) taikomas atleidimas nuo muito;

Reikalavimų neatitinkančių prekių e. prekyboje kiekio padidėjimas

1. atkreipia dėmesį į tai, kad ES vartotojai vis dažniau perka ne ES interneto platformose verslo vartotojui aplinkoje ir besiformuojančiose gamintojo vartotojui ir tiesiogiai vartotojui aplinkose; pabrėžia, kad, kaip aprašyta E. Letta pranešime dėl

---

[1] 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

bendrosios rinkos ateities[1], kenksmingų produktų apyvarta bendrojoje rinkoje vis didėja ir kad ES vartotojai per metus iššvaisto 19,3 mlrd. EUR, pirkdami pavojingus produktus, kurie gali sukelti sužalojimų ir kenkia mūsų ekonomikai;

2. pažymi, kad 2024 m. į ES buvo importuota 4,6 mlrd. e. prekybos prekių, kurioms taikoma 150 EUR atleidimo nuo muito riba, iš kurių 91 proc. buvo Kinijos kilmės, o tai sudaro iki 12 mln. mažų e. prekybos prekių per dieną ir beveik dvigubai daugiau nei 2023 m. (2,4 mlrd.) ir virš trijų kartų daugiau nei 2022 m. (1,4 mlrd. EUR); pažymi, kad dėl šio padidėjimo padaugėjo atitikties reikalavimams problemų, ypač produktų saugos srityje ir kad, remiantis rinkos priežiūros institucijų informacija ir nepriklausomais tyrimais, neatitikties lygis kelia nerimą;

3. pabrėžia, kad dauguma nesaugių ir neteisėtų produktų į ES gabenami dideliais kiekiais, atskirais ir dažnai mažais siuntiniais, kurie ES vartotojams parduodami per interneto platformas iš ES nepriklausančių šalių, ypač Kinijos; pabrėžia, kad tokius produktus sunku kontroliuoti, ypač muitinėms įvežimo punktuose, kurie daugiausia yra didžiuosiuose uostuose ir e. prekybos logistikos oro uostuose; pabrėžia, kad dėl to beveik neįmanoma pasiekti, kad tokie produktai nepatektų į ES rinką, ir rinkos priežiūros institucijoms vis sunkiau aptikti ir pašalinti tokius produktus iš vidaus rinkos, o vartotojų institucijoms – tai padaryti, kai gaminiai pasiekia ES vartotojus;

4. pabrėžia, kad spartus e. prekybos augimas turi didelį poveikį aplinkai dėl tokių problemų kaip pakuočių atliekų kiekio didėjimas, didesnis anglies dioksido išmetimo rodiklis, susijęs su prasto kokybės ir trumpo gyvavimo ciklo produktais ir jų vežimu, taip pat problemos, susijusios atliekų tvarkymu ir neperdirbamomis medžiagomis; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad reikia užtikrinti atitiktį aplinkos teisės aktams ir skatinti tvarius vartojimo būdus;

5. pabrėžia, kad kai kurios ne ES elektroninės prekyvietės susiduria su įtarimais dėl priverčiamojo darbo; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad Reglamentu (ES) 2024/3015 draudžiama į ES rinką patekti produktams, pagamintiems naudojant priverčiamąjį darbą, ir kad pradėjus jį taikyti, turi būti veiksmingai užtikrintas jo vykdymas, be kita ko, pardavimo internetu srityje;

---

[1] Letta, E., *Much more than a market: Speed, Security, Solidarity – Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens*, 2024 m. balandžio mėn.

6. pažymi, kad 2025 m. gruodžio 1 d. įsigalios Reglamentas (ES) 2023/2411[1] dėl amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų apsaugos; pažymi, jog kyla pavojus, kad geografinės nuorodos, jei jos nebus tinkamai skatinamos ir saugomos, ypač ne ES šalių rinkose, išliks neveiksmingos; todėl ragina Komisiją kartu su valstybių narių muitinėmis stiprinti patikrinimus, kuriais siekiama perimti šiuos geografinių nuorodų taisykles pažeidžiančius produktus;

7. yra susirūpinęs dėl to, kad vyraujantis tam tikrų pagrindinių ne ES interneto platformų verslo modelis grindžiamas sparčia didelio masto greitosios mados ir itin greitos mados produktų gamyba ir platinimu, pirmenybę teikiant spartai ir mažoms sąnaudoms, o ne tvarumui, saugai ir kokybei; apgailestauja, kad daugelis tokių produktų neatitinka ES teisės aktų, tačiau reikalavimų nesilaikantys pardavėjai dažnai išvengia prasmingo vykdymo užtikrinimo ar sankcijų; pabrėžia, kad tokia praktika yra socialinio ir aplinkosauginio dempingo forma, dėl kurios šios ne ES platformos įgyja nuolatinį ir nesąžiningą konkurencinį pranašumą ir daromas neproporcingas spaudimas Europos įmonėms, visų pirma MVĮ ir labai mažoms įmonėms; pabrėžia, kad tai trukdo ES tekstilės ir aprangos sektoriaus plėtrai;

E. prekybos kryžkelė: atitikties problemų sprendimas

8. pripažįsta, kad ES sukūrė tvirtą atitikties sistemą, kuri taip pat taikoma internetu parduodamiems produktams, tačiau vis dar reikia dėti daugiau pastangų, kad atitikties sistemą būtų visiškai įgyvendinta; atsižvelgdamas į tai pabrėžia SPA, Skaitmeninių rinkų akto, Rinkos priežiūros reglamento, reglamento dėl bendros gaminių saugos, vartotojų apsaugos taisyklių ir įvairių produktų ir aplinkos teisės aktų svarbą; pabrėžia, kad rinkos priežiūros institucijos susiduria su sunkumais taikydamos šias sistemas interneto platformoms, kaip matyti iš Komisijos neseniai paskelbtos Reglamento (ES) 2019/1020 4 straipsnio įgyvendinimo vertinimo ataskaitos, ypač tais atvejais, kai dideli produkto kiekiai parduodami mažomis siuntomis; mano, kad siekiant kovoti su nesaugiais, reikalavimų neatitinkančiais ir suklastotais produktais būtina visapusiškai įgyvendinti SPA ir kitą reguliavimo srities *acquis*;

9. pabrėžia, kad svarstant naujus teisės aktus, įskaitant naujus įpareigojimus internetinėms prekyvietėms, reikia įgyvendinti esamą atitikties užtikrinimo sistemą ir įvertinti šias priemones;

---

[1] 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2411 dėl amatininkų ir pramonės gaminių geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2017/1001 ir (ES) 2019/1753 (OL L, 2023/2411, 2023 10 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2411/oj).

10. pažymi, kad fiziniai bandymai yra itin nepraktiški mažų siuntinių atveju, kurie tiesiogiai siunčiami galutiniam vartotojui, ir kad muitinė ir toliau pirmiausia tikrins dokumentus, o ne produktus;

11. atkreipia dėmesį į reikšmingas vykdymo užtikrinimo spragas, atsiradusias dėl muitinės ir rinkos priežiūros institucijų ribotų išteklių ir nepakankamo skaitmeninimo lygio, žmogiškųjų išteklių ir suderintų bei sąveikių technologinių priemonių trūkumo valstybėse narėse ir nepakankamo muitinių, platformų ir rinkos priežiūros subjektų dalijimosi duomenimis ir apskritai nepakankamo bendradarbiavimo ir veiksmų koordinavimo; pripažįsta, kad fiziniai patikrinimai yra neišvengiamai ir iš esmės riboti, atsižvelgiant į e. prekybos siuntų, įvežamų į ES, kiekį;

12. mano, kad rinkos priežiūros institucijų atliekamas kontrolinis pirkimas, kaip nurodyta Komisijos komunikate dėl e. prekybos, yra svarbi priemonė, skirta patikrinti, ar produktai, parduodami per interneto platformas, atitinka reikalavimus; vis dėlto pabrėžia, kad, jei pardavėjai yra įsisteigę už ES ribų arba jų neįmanoma atsekti ir jei atsakingi asmenys naudojasi suklastotais adresais, nėra atsakingo juridinio subjekto ir rinkos priežiūros institucijos negali imtis vykdymo užtikrinimo veiksmų;

13. mano, kad ES gamintojai ir mažmenininkai, ypač MVĮ, susiduria su nesąžininga konkurencija dėl ne ES platformų, dėl kurių ne ES gamintojai ir jų reikalavimų neatitinkantys produktai gali lengvai patekti į ES rinką, apeidami taikomas taisykles ir standartus; pabrėžia, kad, nors ES gamintojai turi laikytis griežtų saugos, aplinkosaugos ir kokybės taisyklių, daugelis mažos vertės produktų, parduodamų per šias platformas, išvengia muitinės ir rinkos priežiūros patikrų dėl to, kaip jie siunčiami į ES; reiškia susirūpinimą dėl to, kad kai kurios iš šių platformų ir ne ES prekiautojų sąmoningai naudojasi šia spraga, todėl importuojami reikalavimų neatitinkantys produktai gali patekti į ES bendrąją rinką nekontroliuojami, o Europos gamintojai, didmenininkai ir mažmenininkai atsiduria nepalankioje padėtyje, susilpnėja jų konkurencingumas ir trukdoma jų gebėjimui diegti naujoves, o dėl to daugeliui labai mažų įmonių ir mažųjų įmonių gali tekti užsidaryti;

14. pabrėžia, kad ES gamintojams *de facto* taikoma gerokai griežtesnė rinkos priežiūra, palyginti su ne ES gamintojais, kurie pasiekia ES vartotojus per e. prekybos platformas; labai apgailestauja dėl to, jog dėl pigesnių, Europos standartų, visų pirma saugos ir kokybės požiūriu, neatitinkančių produktų, taip pat kitų neteisėtų produktų, siunčiamų ne iš ES šalių, antplūdžio, buvo prarasta rinkos dalis ir darbo vietos, o tai daro tiesioginį poveikį ES MVĮ ir ES bendrovių stiprumui ir jų pajėgumui investuoti bei išlaikyti pelningumą;

15. atkreipia dėmesį į tai, kad interneto platformos, veikiančios kaip tarpininkai, ir tos platformos, kurios veikia kaip importuotojai, skiriasi; visų pirma pažymi, kad ES e. prekybos platformos, kurios

veikia kaip importuotojai, patiria reikalavimų laikymosi išlaidų, dėl kurių mažmeninės kainos padidėja iki 40 proc., o tai daro poveikį galutiniams vartotojams; pabrėžia, kad ES įsisteigusiems importuotojams taikomi griežtesni įpareigojimai ir tenka didesnės išlaidos, o tarpininkavimo platformos suteikia galimybę ne ES pardavėjams tiesiogiai siųsti prekes ES vartotojams neužtikrinant jų atitikties reikalavimams;

16. pripažįsta, kad e. prekybos platformoms taikomos įvairios prievolės pagal Skaitmeninių paslaugų aktą ir reglamentą dėl bendros gaminių saugos, ir tam tikromis aplinkybėmis jos gali būti laikomos atsakingomis pagal Atsakomybės už gaminius direktyvą[1]; atsižvelgdamas į tai primena, kad interneto platformos yra atsakingos už tai, kad jos nesilaiko savo, kaip tarpininkų, konkrečių įsipareigojimų; vis dėlto mano, kad visais atvejais turi būti užtikrintas vartotojų teisių gynimas; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad tais atvejais, kai gamintojas yra įsisteigęs už ES ribų ir negalima nustatyti importuotojo, įgaliotojo atstovo ar realizavimo paslaugų teikėjo, elektroninės prekyvietės turėtų suteikti vartotojams tinkamas ir proporcingas teisių gynimo priemones tais atvejais, kai gamintojas nesilaiko SPA, visų pirma 30 ir 31 straipsnių arba reglamento dėl bendros gaminių saugos 22 straipsnio;

17. pabrėžia, kad elektroninių prekyviečių prašoma atsekti savo prekiautojus (principas „pažink savo verslo klientą“) pagal SPA, o tai turėtų atgrasyti prekiautojus nuo nesaugių ar suklastotų prekių pardavimo, be to, jos privalo laikytis numatytosios atitikties taisyklių, kad padidintų bendrą atsekamumą; atkreipia dėmesį į tai, kad tais atvejais, kai neįmanoma atsekti pardavėjų arba jie įsisteigę už ES jurisdikcijos ribų, interneto platformoms stinga atskaitomybės; pažymi, kad labai dažnai nesilaikoma principo „pažink savo verslo klientą“ ir daugėja naujų pardavimo per socialinės žiniasklaidos platformas praktikos atvejų, kai ši pareiga nėra veiksmingai taikoma, todėl ne ES pardavėjai gali tiesiogiai siūlyti reikalavimų neatitinkančias prekes ES naudotojams; todėl pabrėžia, kad interneto platformos turi dėti visas pastangas, kad užtikrintų visišką pardavėjų ir produktų atsekamumą, neleisdamos skelbti skelbimų be patikrintų duomenų apie produktų atitiktį;

18. pabrėžia, kad atsakingo ekonominės veiklos vykdytojo ES, kuriam taikomas reglamentas dėl bendros gaminių saugos ir kuris veikia ne ES prekiautojo ar platformos vardu, informacija dažnai yra neteisinga arba jos trūksta; pažymi, kad net jei ši informacija yra prieinama, atsakingas asmuo ES gali būti neatsakingas, ypač kai atsakingas asmuo yra įgaliotasis atstovas; yra susirūpinęs dėl to, kad rinkos priežiūros institucijos praneša, jog joms labai sunku susisiekti

---

[1] 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2853 dėl atsakomybės už gaminius su trūkumais, kuria panaikinama Tarybos direktyva 85/374/EEB (OL L, 2024/2853, 2024 11 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2853/oj).

su šiais ne ES prekiautojais ir užtikrinti ES teisės aktų vykdymą, o net ir užmezgus ryšį, dažnai neįmanoma užtikrinti, kad jiems būtų taikomos sankcijos;

19. mano, kad sukūrus atsakingų asmenų ES duomenų bazę, kad būtų galima atlikti kryžminę patikrą tikruoju laiku, taip pat nustačius jų akreditavimo procedūrą, būtų padidintas skaidrumas ir sustiprinta atskaitomybė visoje e. prekybos importo tiekimo grandinėje;

20. pritaria tam, kad vartotojų organizacijos atliktų mokslinius tyrimus ir vykdymo užtikrinimo veiksmus ir būtų pradėti tyrimai, inicijuoti ES vartotojų apsaugos institucijų, kaip BVAS tinklo dalis, ir inicijuoti pagal SPA, dėl galimo ne ES interneto platformų ES produktų saugos ir vartotojų apsaugos teisės aktų pažeidimų; reiškia susirūpinimą dėl lėtos pažangos atliekant šiuos tyrimus ir ragina juos kuo skubiau užbaigti; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti atitiktį reikalavimams, vykdymo užtikrinimas, įskaitant tinkamas sankcijas, turi būti atgrasomas; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad nacionaliniu ir ES lygmenimis ypatingą dėmesį reikia skirti pasikartojančių reikalavimų nesilaikymo atvejų, kurie galėjo būti nustatyti vykdant ankstesnę panašių produktų kontrolę, problemai spręsti, be kita ko, taikant laikinąsias priemones; pabrėžia, kad reikėtų atidžiai stebėti, kaip užtikrinamas iš interneto platformų gautų įsipareigojimų vykdymas ir efektyvumas;

21. ragina Komisiją ir BVAS institucijas pradėti struktūrinį dialogą su vartotojų atstovais, prekiautojais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų nustatyti sisteminiai pažeidimai, kuriems turi būti taikomas griežtesnis vykdymo užtikrinimas;

22. atkreipia dėmesį į tai, kad ES institucijoms sudėtinga užtikrinti ES teisės aktų vykdymą, kai ekonominės veiklos vykdytojai yra įsisteigę už ES ribų; pabrėžia tvirtesnių tarptautinių bendradarbiavimo susitarimų, ypač su pagrindiniais e. prekybą vykdančiais eksportuotojais, poreikį;

Griežta vykdymo užtikrinimo politika siekiant kovoti su reikalavimų neatitinkančiais e. prekybos gaminiais

Neatidėliotinas trumpalaikių priemonių poreikis

23. primygtinai ragina valstybes nares padidinti rinkos priežiūros institucijų, muitinių, vartotojų apsaugos institucijų ir skaitmeninių paslaugų institucijų finansavimą ir išteklius, kad jos galėtų geriau spręsti problemas, kylančias dėl nesaugių ir neteisėtų gaminių; prašo Komisijos remti glaudesnį kompetentingų institucijų, be kita ko, rinkos priežiūros institucijų ir muitinių, bendradarbiavimą, dalijimąsi informacija ir keitimąsi duomenimis ir pabrėžia, kad reikėtų gerinti įvairių sektorių bendradarbiavimą; primygtinai ragina valstybes nares užtikrinti veiksmingą įvairių rinkos priežiūros institucijų veiksmų koordinavimą savo teritorijoje ir sustiprinti bendrų ryšių

palaikymo tarnybų įgaliojimus; pabrėžia, kad valstybės narės ir ES yra atsakingos už tai, jog rinkos priežiūros institucijos ir muitinės būtų tinkamai finansuojamos, parengtos ir aprūpintos, kad galėtų vykdyti savo misiją, įskaitant tinkamus tyrimo įgaliojimus;

24. ragina rinkos priežiūros institucijas investuoti daugiau išteklių į bendrą ar koordinuotą veiklą su kitomis valstybėmis narėmis ar atitinkamomis institucijomis ir visų pirma padidinti koordinuotų vykdymo užtikrinimo veiksmų, pavyzdžiui, vienalaikių patikrinimų, kontrolinio pirkimo ir tarpusavio vertinimų, skaičių ir dažnumą; primygtinai ragina atitinkamas valdžios institucijas aktyviai dalyvauti šioje veikloje, o Komisiją – visapusiškai pasinaudoti savo koordinavimo įgaliojimais;

25. palankiai vertina Komisijos ketinimą koordinuoti muitinės ir rinkos priežiūros institucijų kontrolę prioritetinėse kontrolės srityse, daugiausia dėmesio skiriant gaminiams iš ES nepriklausančių šalių, kurie kelia didelį pavojų saugai ir riziką, kad bus nesilaikoma reikalavimų; pabrėžia, kad ši iniciatyva turėtų padėti gauti vertingų rizikos profilio duomenų, kurie galėtų būti naudojami tolesnėje vykdymo užtikrinimo veikloje ir skiriant sankcijas reikalavimų nesilaikantiems subjektams; ragina Komisiją sustiprinti bendradarbiavimą ES gaminių atitikties tinkle ir padidinti ES finansavimą muitinių bendradarbiavimui pagal programą „Muitinė“ bei rinkos priežiūros veiksmams pagal bendrosios rinkos programą; pabrėžia, kad tinkamų išteklių trūkumas trukdo veiksmingai taikyti priemones, pavyzdžiui, plačiai taikyti kontrolinį pirkimą rinkos priežiūros institucijoms arba pasitelkti patikimus pranešėjus pagal Skaitmeninių paslaugų aktą; atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad, be jau esamų žaislų ir radijo ryšio įrangos testavimo priemonių, skubiai reikia daugiau e. prekybos prekių, pavyzdžiui, baterijų, tekstilės, kosmetikos gaminių, elektros prietaisų ir kitų gaminių, testavimo įrangos; prašo valstybių narių skirti pakankamai išteklių, kad būtų užtikrintas didesnis testavimo priemonių pajėgumas, ir didinti investicijas į nesaugių ir neteisėtų prekių aptikimo įrangą;

26. pabrėžia, kad duomenų ir saugumo sumetimais valstybės narės turėtų apriboti didelės rizikos pardavėjų dalyvavimą jų ypatingos svarbos infrastruktūros ir sienų apsaugos sistemose, įskaitant oro uostuose ir uostuose naudojamos saugumo patikros ir krovinių skenavimo įrangos viešąjį pirkimą;

27. pabrėžia, kad pagal Reglamentą dėl bendros gaminių saugos elektroninės prekyvietės privalo įsteigti vieną bendrą informacinį punktą, užsiregistruoti portale „Safety Gate“ ir jame nurodyti informaciją apie savo vieną bendrą informacinį punktą; prašo Komisijos veiksmingai užtikrinti šios ir kitų elektroninių prekyviečių pareigų vykdymą ir padėti valstybių narių rinkos priežiūros institucijoms įgyvendinti Reglamentą dėl bendros gaminių saugos ir Rinkos priežiūros reglamentą; atkreipia dėmesį, kad Reglamentu dėl bendros gaminių saugos nustatytas tiesioginis vykdymo užtikrinimo

institucijų ir e. prekybos platformų keitimasis duomenimis; vis dėlto mano, kad norint, jog sistema veiktų veiksmingai, turėtų būti užtikrintas tiesioginis ryšys su muitinėmis;

28. pažymi, kad dabartinė sistema yra labiau reaktyvi nei prevencinė, nes valdžios institucijos įsikiša tik jau pardavus pavojingus gaminius vartotojams, o ne užkerta kelią jų platinimui; primena, kad pagal Reglamentą dėl bendros gaminių saugos elektroninių prekyviečių paslaugų teikėjai skatinami prieš įtraukiant gaminius į savo sąsajas patikrinti juos portale „Safety Gate“; pabrėžia, kad atsitiktinių ėminių testavimas gali būti veiksmingas tik tuo atveju, jei tai daroma reguliariai;

29. pabrėžia, kad, siekiant sustiprinti galiojančių teisės aktų vykdymo užtikrinimą, labai svarbu skubiai įgyvendinti skaitmeninį gaminio pasą, skirtą keliems internetu parduodamiems ypatingos svarbos gaminiams; primygtinai ragina Komisiją kuo greičiau pateikti būtinus antrinės teisės aktus dėl skaitmeninio gaminio paso, visų pirma dėl tekstilės gaminių, žaislų, kosmetikos gaminių, elektronikos gaminių ir kitų gaminių, kuriems būdingas didelis neatitikties lygis ir susijusi rizika; ragina Komisiją prioritetine tvarka nuolat vertinti skaitmeninio gaminio paso reikalavimus, techninį projektą ir veikimą pagal Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentą[1]; ragina Komisiją įgyvendinant skaitmeninį gaminio pasą remti įmones, visų pirma labai mažas įmones ir MVĮ;

30. siūlo, kad privalomas skaitmeninis gaminio pasas su informacija apie išankstinį visų e. prekybos būdu importuojamų gaminių atitikties tikrinimą, įskaitant išsamius kokybės ir atitikties duomenis, būtų tiesiogiai integruojamas į ES muitinės duomenų platformą, kad valdžios institucijos galėtų iš anksto patikrinti informaciją apie gaminius prieš juos pateikiant bendrajai rinkai;

31. primygtinai ragina valstybes nares dėti dideles pastangas siekiant sustiprinti muitinį tikrinimą ir pagerinti rizikos analizę, nes aptikus ir pašalinus reikalavimų neatitinkančias prekes galima sumažinti žalą ES vartotojams ir apsaugoti ES įmonių ekonominius interesus; pabrėžia, kad nustačius reikalavimų nesilaikymo prezumpciją prekėms, identiškoms toms, kurios jau pripažintos neatitinkančiomis reikalavimų, būtų galima palengvinti muitinių atliekamą kontrolę ir padidinti ekonominį efektyvumą; pažymi, kad svarbu stiprinti muitinės centrus, kad jie būtų geriau pasirengę apdoroti didelį kiekį mažų siuntų, kurias sunku kontroliuoti tradiciniais metodais, be kita ko, būtų aprūpinti pažangiomis tikrinimo technologijomis, kad įvežimo punktuose būtų galima nustatyti įtartinus paketus; prašo,

---

[1] 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1781, kuriuo nustatoma tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema, iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2020/1828 bei Reglamentas (ES) 2023/1542 ir panaikinama Direktyva 2009/125/EB (OL L, 2024/1781, 2024 6 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

kad būtų griežčiau tikrinama atitiktis reikalavimams ir kad valdžios institucijos atsitiktine tvarka tikrintų didelio tonažo transporto priemones; be to, primygtinai ragina valstybes nares reikšmingai padidinti importo procedūrų skaitmeninimo lygį muitinėse, kad būtų įgyvendinti galiojantys teisės aktai ir pagreitintos muitinės procedūros, ypač turint omenyje didelį siuntų skaičių;

32. pabrėžia, kad įmonėms, ypač MVĮ, skubiai reikalingos aiškios Komisijos gairės, kaip veiksmingai įgyvendinti Reglamentą dėl bendros gaminių saugos, įskaitant išaiškinimą dėl jo sąveikos su sutampančiais teisės aktais, pavyzdžiui, Skaitmeninių paslaugų aktu, Rinkos priežiūros reglamentu, Atsakomybės už gaminius direktyva ir konkretiems sektoriams skirtais teisės aktais dėl žaislų, kosmetikos ir ploviklių; ragina Komisiją paskelbti šias gaires iki 2025 m. pirmojo pusmečio pabaigos, kad įmonėms būtų lengviau laikytis reikalavimų; mano, kad Skaitmeninių paslaugų akto sąveikos su kitais teisės aktais vertinimo ataskaitoje, kuri turi būti pateikta 2025 m. lapkričio 17 d., turėtų būti atsižvelgiama į skirtingus teisės aktus, visų pirma dėl gaminių atitikties, elektroninių prekyviečių pareigų, vykdymo užtikrinimo taisyklių ir galimų būsimų supaprastinimo ir įgyvendinimo patobulinimų; ragina Komisiją įvertinti visus galimus tolesnius veiksmus, įskaitant sektorių teisės aktų vertinimą, kuris yra būtinas siekiant užtikrinti teisinį nuspėjamumą ir tai, kad nebūtų teisinių spragų ar vykdymo užtikrinimo spragų, susijusių su tiesioginiu importu iš ES nepriklausančių šalių per elektronines prekyvietes;

33. ragina atitinkamas nacionalines valdžios institucijas visapusiškai pasinaudoti esamomis ir neseniai priimtomis vykdymo užtikrinimo priemonėmis, visų pirma susijusiomis su Rinkos priežiūros reglamento, Reglamento dėl bendros gaminių saugos ir Skaitmeninių paslaugų akto nuostatomis dėl e. prekybos, pavyzdžiui, nurodymais pašalinti iš rinkos, draudimu, gaminių pateikimo į rinką arba iš jos išėmimo ribojimu, atšaukimu ir sankcijomis, kaip kovos su neteisėto ir reikalavimų neatitinkančio importo iš ES nepriklausančių šalių augimu priemonėmis;

34. pabrėžia, kad teisės aktų vykdymo užtikrinimo priemonėmis, kurių imamasi prieš reikalavimų nesilaikančius subjektus, neturėtų būti neproporcingai apsunkinami reikalavimų besilaikantys subjektai ar netyčia pakenkiama naudotų prekių rinkai;

35. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į tai, jog e. prekybos platformose daugėja neeuropietiškų suklastotų prekių, reikia užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą; pažymi, kad tokia praktika kenkia Europos įmonių konkurencingumui ir kelia pavojų inovacijoms ir mokslinių tyrimų bei technologinės plėtros paskatoms; ragina imtis griežtesnių priemonių prieš suklastotų prekių pardavimą internetu; primygtinai ragina Komisiją paskelbti aiškias gaires dėl patikimų pranešėjų ir pabrėžia, kad teisių turėtojai turėtų būti pripažinti

tinkamais patikimais pranešėjais, jei jie atitinka Skaitmeninių paslaugų akto 22 straipsnyje nurodytus kriterijus;

36. atkreipia dėmesį į tai, kad valstybės narės turėtų geriau pasinaudoti prieinamais baudų ir sankcijų ekonominės veiklos vykdytojams rinkiniais, taip pat kitomis turimomis priemonėmis, be kita ko, laikinosiomis priemonėmis, siekiant sukurti atgrasomąjį poveikį ir paskatinti ekonominės veiklos vykdytojus nepažeisti taikomų teisės aktų;

37. primygtinai ragina Komisiją kuo greičiau įgyvendinti veiksmingas priemones, įskaitant teisėkūros priemones, kai aiškiai nustatytos teisinės spragos, kad nedelsiant būtų užtikrintas teisinis tikrumas ir vienodos sąlygos Europos įmonėms, ypatingą dėmesį skiriant MVĮ;

Reguliavimo reformų poreikis

38. ragina pašalinti kliūtis, trukdančias užtikrinti tokias vartotojų teises kaip teisėti prašymai pasinaudoti garantija ir prekių grąžinimas; ragina Komisiją nedelsiant peržiūrėti BVAS reglamentą, nes tai bus labai svarbu siekiant veiksmingiau užtikrinti tarpvalstybinį ES vartotojų teisės aktų vykdymą ir kovoti su nesaugiais gaminiais; ragina Komisiją šiuo atžvilgiu numatyti aiškias priemones, kuriomis būtų toliau stiprinami vykdymo užtikrinimo įgaliojimai ne ES prekiautojų ir platformų atžvilgiu ir užtikrinamas geresnis ES ir nacionalinių veiksmų koordinavimas ir valdžios institucijų keitimasis informacija tarpusavyje ir su ne ES šalių valdžios institucijomis; pabrėžia, kad Europos konkurencijos tinklo struktūra galėtų būti naudojama kaip vykdymo užtikrinimo ir keitimosi informacija pavyzdys įtariamų pažeidimų, darančių poveikį kelioms valstybėms narėms, atveju, ypač siekiant veiksmingai kovoti su reikalavimų neatitinkančiais gaminiais; pažymi, kad svarbu suteikti Komisijai tiesioginius įgaliojimus tirti tam tikrus didelio poveikio vartotojų teisės pažeidimus ir už juos bausti, taip užtikrinant veiksmingesnį, vienu metu atliekamą ir vienodą vykdymo užtikrinimą ir sankcijas pagal ES vartotojų teisę;

39. pažymi, kad BVAS reglamentu vykdymo užtikrinimo institucijoms jau suteikti įgaliojimai imtis veiksmų prieš reikalavimų nesilaikančius prekiautojus ir netgi suteikiama galimybė valstybėms narėms taikyti sankcijas ir laikinąsias priemones, pavyzdžiui, apriboti prieigą prie interneto svetainės; vis dėlto pripažįsta, kad tokios padėties ribotumas yra tai, jog šių veiksmų turi būti imamasi kiekvienoje šalyje atskirai, o ne ES lygmeniu, ir kiekviena šalis taiko savo sankcijas, todėl pažeidimų padariniai yra nevienodi;

40. pažymi, kad vykdymo užtikrinimas valstybėse narėse yra fragmentiškas, todėl susiduriama su neveiksmingumu; ragina geriau koordinuoti vykdymo užtikrinimą ir atitikties priežiūrą, efektyviai keistis informacija tarp valstybių narių ir užtikrinti vienodesnį ES *acquis* taikymą; ragina Komisiją įvertinti Rinkos priežiūros

reglamentą, visų pirma tai, ar reikalinga ES rinkos priežiūros institucija, kuri užtikrintų atitinkamų nacionalinių rinkos priežiūros institucijų vykdomos veiklos nuoseklumą, teiktų operatyvinę paramą tokiai veiklai ir skatintų bendradarbiavimą su naująja ES muitine, taip pat įvertinti Rinkos priežiūros reglamento 4 straipsnio, kuriame apibrėžiama, kas yra ES ekonominės vykdytojai, atsakingi už gaminių atitiktį, įgyvendinimą; pabrėžia, kad šiuo metu paskirtasis atsakingas ekonominės veiklos vykdytojas dažnai neturi galimybių užtikrinti teisių gynimą ar kompensuoti nuostolius vartotojams, ypač jei jis yra įgaliotasis atstovas;

41. remia Komisijos siekį skubiai paspartinti būsimas tarpinstitucines derybas su Parlamentu ir Taryba dėl Sąjungos muitinės kodekso reformos ir dviejų pasiūlymų dėl Tarybos aktų, kuriais panaikinama atleidimo nuo muito riba prekėms, kurių vertė mažesnė nei 150 EUR; todėl primygtinai ragina valstybes nares paspartinti derybų procedūrą Taryboje ir pripažinti, kad, siekiant užtikrinti ES konkurencingumą ir ES vartotojų apsaugą, skubiai reikalinga muitinės reforma; vis dėlto pabrėžia, kad ribos panaikinimas yra būtinas žingsnis, bet ne vienintelis sprendimas, nes muitinė vis tiek galės patikrinti tik ribotą dalį siuntinių; pažymi, kad būtina nedelsiant panaikinti atleidimą nuo muitų importuojamoms prekėms, kurios gaminių ir vartotojų saugos požiūriu laikomos didelės rizikos prekėmis; pabrėžia, kad vykdant muitinės reformą reikia užtikrinti reglamentavimo sistemų nuoseklumą, visų pirma vengiant dubliavimosi su Skaitmeninių paslaugų aktu arba prieštaravimo jam, ir pabrėžia esminį muitinių vaidmenį nustatant reikalavimų neatitinkančius ir nesaugius gaminius;

42. pabrėžia, kad Sąjungos muitinės kodekso reforma suteiks muitinėms būtinų priemonių, kad jos galėtų geriau prižiūrėti ir kontroliuoti į ES įvežamas prekes, padės sustiprinti bendrąją rinką ir muitų sąjungą, pagerins nesaugių ir neteisėtų gaminių aptikimą ir prisidės prie vienodų sąlygų ekonominės veiklos vykdytojams sudarymo; atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina pasiūlymą pagal Sąjungos muitinės kodekso reglamentą sukurti bendradarbiavimo su rinkos priežiūros institucijomis mechanizmą, kuris pagerins gaminių kontrolės veiksmingumą; pabrėžia, kad, siekiant veiksmingai valdyti e. prekybą, svarbu stiprinti muitinių infrastruktūrą ir aprūpinimą darbuotojais; pažymi, kad reikalingi supaprastinti atitikties procesai, specialiai pritaikyti MVĮ; ragina valstybes nares įdiegti automatizuotas, į ateitį orientuotas muitinio įforminimo sistemas, pavyzdžiui, įpareigojant platformas automatiškai registruotis ir atlikti muitinį įforminimą pardavimo vietoje;

43. yra susirūpinęs dėl to, kad kai kurie ne ES prekiautojai apeina ES muitinės patikrinimą, atlikdami muitinį įforminimą kilmės vietoje; pabrėžia, kad tos ne ES prekybos įmonės, siekdamos iškrauti siuntas ir nedelsiant išvykti, dažnai mieliau moka baudas nei atidaro pakuotes jas atgabenus į ES muitinę; yra labai susirūpinęs dėl to, kad muitinė pastebi, jog daugelis pakuočių būna nedeklaruotos arba

deklaruotos neteisingai, o kartais ir apgaulingai paženklintos; pabrėžia, kad vykdant Sąjungos muitinės kodekso reformą turėtų būti atsižvelgta ir į šiuos aspektus;

44. atkreipia dėmesį į Europos vartotojų centro tinklo išreikštą susirūpinimą dėl vienkrypčio tarpininkavimo e. prekybos verslo modelio, dėl kurio kyla sunkumų vartotojų apsaugos, gaminių saugos ir atitikties teisės aktų reikalavimams srityse; apgailestauja, kad vartotojai dažnai susiduria su klaidinančia praktika, sunkumais grąžinant gaminius ir netikėtais importo muitais, o didelė dalis tarpininkaujant parduotų gaminių neatitinka ES saugos standartų; pabrėžia, kad vienkrypčio tarpininkavimo e. prekyba apsunkina teisės aktų vykdymo užtikrinimą dėl įmonių neatsekamumo ir tarpvalstybinės veiklos kompleksiškumo, o vienais pagrindinių susirūpinimą keliančių klausimų išlieka su PVM ir duomenų apsauga susijusių reikalavimų laikymasis; pažymi, kad, kartu su nuomonės formuotojų rinkodara, vienkrypčio tarpininkavimo e. prekyba gali paaštrinti skaidrumo problemas, padidinti reputacijos riziką ir padažninti nenuoseklius rezultatus; ragina Komisiją įvertinti, kaip reikėtų spręsti su vienkrypčio tarpininkavimo e. prekyba susijusias problemas;

45. pabrėžia, kad sąvoka „importuotoju laikomas asmuo“ siekiama užtikrinti vienodas sąlygas tiek ES, tiek ne ES interneto platformoms; pažymi, kad pardavimo internetu iš ES nepriklausančių šalių kontekste ši priemonė padėtų užtikrinti, kad ne ES interneto platformų klientai nebūtų laikomi importuotojais, kaip kad yra dabar pagal dabartinį Sąjungos muitinės kodeksą, o ne ES platformos arba prekiautojai būtų laikomi „importuotojais laikomais asmenimis“; mano, kad „importuotoju laikomo asmens“ atsakomybė turėtų būti aiškiai apibrėžta ir turėtų atitikti Skaitmeninių paslaugų akto nuostatas; pabrėžia, kad tai, jog platformos bus atsakingos už tai, kad PVM ir muitai būtų renkami pardavimo vietoje, o ne įvežimo į ES metu, padės sumažinti sukčiavimo ir mokesčių slėpimo atvejų skaičių;

46. reiškia susirūpinimą dėl visiems interneto veiklos vykdytojams neprivalomo vieno langelio principu grindžiamos importo sistemos (IOSS) schemos pobūdžio, nes taip nukrypstama nuo pirminių iniciatyvos „PVM skaitmeniniame amžiuje“ tikslų; pabrėžia, kad būtina imtis papildomų veiksmų siekiant sustiprinti sistemos patikimumą ir užkirsti kelią galimam netinkamam jos naudojimui; ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiauti su suinteresuotaisiais subjektais, kad būtų nustatytos IOSS apsaugos nuo sukčiavimo priemonės; rekomenduoja, kad tokios apsaugos priemonės būtų ir išsamios, ir supaprastintos, t. y. jomis būtų veiksmingai atgrasoma nuo sukčiavimo, kartu išvengiant pernelyg didelės administracinės naštos; pabrėžia, kad būtina išplėsti IOSS taikymą prekėms, viršijančioms 150 EUR atleidimo nuo muitų ribą, kad būtų užkertamas kelias nuvertinimui ir užtikrinama sąžininga konkurencija;

47. ragina 2026 m. įsteigti naują ES muitinę, kuri teiktų ekspertų paramą valstybių narių muitinėms; pabrėžia, kad ES muitinė, atlikdama koordinavimo funkciją, taip pat turėtų nustatyti muitinių ir rinkos priežiūros institucijų testavimo ir kontrolės pajėgumus valstybėse narėse ir tarp valstybių narių ir būti įgaliota atlikti patikrinimus iš anksto nepranešus, siekiant nustatyti galimus nesaugius ar reikalavimų neatitinkančius gaminius bei taikyti sankcijas neatitikties atveju; pažymi, kad naujoji ES muitinės duomenų platforma sudarys sąlygas glaudesniam ES muitinės ir muitinių bei kitų institucijų bendradarbiavimui keičiantis duomenimis ir užtikrinant nacionalinių IT sistemų sąveikumą, taip palengvinant koordinuotą kontrolę ir reikalavimų neatitinkančių gaminių nustatymą; mano, kad labai svarbu į ES muitinės duomenų platformą visapusiškai integruoti muitinės vieno langelio funkcijas; atkreipia dėmesį į tai, kad siūlomos ES muitinės kontekste svarbu reguliariai konsultuotis su įvairių suinteresuotųjų subjektų atstovais siekiant iš anksto įspėti ES muitinę;

48. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į skubumą, reikėtų paspartinti įvairių įsipareigojimų, numatytų Sąjungos muitinės kodekso peržiūroje, pavyzdžiui, įsteigti ES muitinės duomenų platformą, įsigaliojimą; ragina Komisiją nedelsiant pradėti parengiamąjį darbą, būtiną ES muitinės duomenų platformai įsteigti, kad būtų greičiau pasirengta jos su e. prekyba susijusioms funkcijoms 2026 m.;

49. primygtina ragina Komisiją atlikti poveikio vertinimą, susijusį su idėja, kad e. prekybos prekės į ES būtų siunčiamos dideliais kiekiais, o ne ES prekiautojai Europos Sąjungoje steigtų sandėlius tokioms prekėms, kol jos bus sudėtos į siuntas ir pristatytos klientams; pripažįsta, kad tokios e. prekybos prekių siuntos dideliais kiekiais ir jų sandėliavimas Europos Sąjungoje esančiuose sandėliuose galėtų sustiprinti muitinės ir rinkos priežiūros institucijų priežiūrą ir pagerinti reikalavimų neatitinkančių prekių kontrolę ir aptikimą, palyginti su atskiromis siuntomis; ragina Komisiją ir valstybes nares apsvarstyti visas įmanomas tokios praktikos skatinimo galimybes, įskaitant supaprastintą patikimo ir patikrinto verslininko statuso įgijimą bei paskatų sistemų kaštų ir naudos analizę; taip pat pažymi, kad siuntų pristatymas dideliais kiekiais gali būti neįgyvendinamas visiems ne ES prekiautojams, visų pirma tiems, kurie vykdo veiklą pagal modelį „vartotojas vartotojui“ arba parduoda naudotas prekes; pabrėžia, kad taikant šį požiūrį turėtų būti pasiekta pusiausvyra tarp atitikties privalumų ir praktinių e. prekybos veiklos vykdytojų reikalavimų, užtikrinant, kad dėl jo nesusidarytų logistinių kliūčių ir nebūtų užkraunama pernelyg didelė našta įvairiems verslo modeliams;

50. patvirtina, kad Komisija paskelbė neoficialų dokumentą, kuriame nurodoma, jog elektroninės prekybos prekėms taikomas nediskriminacinis valdymo mokestis, kurį muitinė taiko už prekes, parduodamas vykdant nuotolinę prekybą, siekiant padengti padidėjusias muitinių priežiūros išlaidas, t. y. duomenų tikrinimą,

rizikos analizę, dokumentų ir fizinį tikrinimą ir konkrečiai ES muitinės bei duomenų centro finansavimą; primygtinai reikalauja, kad valstybės narės vengtų vienašalių mokesčių tam, kad būtų išvengta muitų sąjungos susiskaidymo; pabrėžia, kad pasiūlyme siūloma nustatyti fiksuotąją 2 EUR normą prekėms, pristatytoms tiesiogiai klientui, arba mažesnį 50 centų mokestį patikimiems ir patikrintiems verslininkams, taikantiems muitinės sandėlio verslo modelį nuotolinei prekybai ES; ragina Komisiją tinkamai įvertinti, ar siūloma suma atitinka Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) taisykles ir ar ji yra pakankama ir proporcinga tikslams pasiekti; primygtinai reikalauja užtikrinti, kad šį tvarkymo mokestį mokėtų ne vartotojas;

51. atkreipia dėmesį į milžiniškas atliekų tvarkymo ir produktų sunaikinimo išlaidas, susidarančias dėl didžiulio kiekio reikalavimų neatitinkančių ir nesaugių produktų, importuojamų per ES nepriklausančių šalių e. prekybą; pabrėžia, kad didelė šių gaminių dalis yra neperdirbama, kenksminga aplinkai ir neatitinka taikytinų cheminių medžiagų teisės aktų, o dėl to dar labiau didėja valdžios institucijų aplinkos apsaugos išlaidos; todėl ragina Komisiją įvertinti būtinas priemones, siekiant sušvelninti ES nepriklausančių šalių vykdomos e. prekybos veiklos poveikį aplinkai, įskaitant galimybę nustatyti atliekų tvarkymo mokestį visiems produktams, parduodamiems ES nepriklausančių šalių elektroninėse prekyvietėse, siekiant užtikrinti, kad ES mokesčių mokėtojai nepatirtų aplinkos apsaugos išlaidų;

52. pabrėžia, kad dėl nenuoseklių sankcijų ir skirtingų vykdymo užtikrinimo strategijų, taikomų už reikalavimų nesilaikymą skirtingose valstybėse narėse, atsiranda „apsipirkinėjimas prie sienos“ arba „apsipirkinėjimas muitinėje“; pritaria minimaliam pažeidimų ir nebaudžiamųjų sankcijų už reikalavimų nesilaikymą valstybėse narėse ir per Europos Sąjungos muitinę suderinimui, nes tai užkirstų kelią silpnų įvežimo į ES muitų teritoriją punktų atsiradimui; pabrėžia, kad tai turėtų reikšti, jog turėtų būti nustatyta bendra minimalaus suderinimo sistema, kad būtų pašalintos esamos spragos ir taip sprendžiamos e. prekybos problemos; pabrėžia, kad valstybės narės gali taikyti papildomas sankcijas, pritaikytas atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes;

53. pažymi, kad Komisija tikrina tam tikras ne ES elektronines prekyvietes dėl manipuliatyvios veiklos, įskaitant manipuliacinius modelius, priklausomybę sukeliančius dizaino elementus, nuomonės formavimo rinkodarą ir netikrų ar klaidinančių internete skelbiamų atsiliepimų platinimą; pripažįsta, kad, remiantis vartotojų teisės aktų, susijusių su skaitmeniniu sąžiningumu, tinkamumo patikrinimo ataskaita, nesąžininga komercinė veikla vartotojams kasmet kainuoja beveik 8 mlrd. EUR ir kad nesąžiningų metodų naudojimas siekiant daryti spaudimą vartotojams, ypač pažeidžiamiems vartotojams ir vaikams, impulsyviai pirkti, lemia per didelį vartojimą ir pernelyg dideles išlaidas; ragina Komisiją spręsti šiuos klausimus būsimu

skaitmeninio sąžiningumo aktu, jei jie nesprendžiami galiojančiais teisės aktais, siekiant veiksmingai kovoti su nesąžininga praktika ir pašalinti esamas teisines spragas, kartu toliau užtikrinant suderinamumą su esamomis teisinėmis sistemomis ir nesukuriant nereikalingos reglamentavimo naštos;

54. pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad bet kokios naujos Komisijos pasiūlytos iniciatyvos muitinės vykdymo užtikrinimo ar reikalavimų laikymosi srityje nesukurtų papildomos administracinės naštos Europos įmonėms, ypač MVĮ;

55. pabrėžia Europos prokuratūros vaidmens svarbą atliekant tarpvalstybinius muitų teisės aktų pažeidimų tyrimus, kurie visų pirma apima sukčiavimą, pavyzdžiui, kai neteisėtai nurodoma per maža produktų kaina, siekiant išvengti importo mokesčių mokėjimo; pabrėžia, kad su plataus masto muitų vengimu, įskaitant suklastotas e. prekybos deklaracijas ir nurodytą per mažą prekių vertę, taip pat su kontrolės vengimu ir palankesnio teisinio reglamentavimo ieškojimu, turi būti veiksmingai kovojama atliekant baudžiamosios teisės tyrimus, kuriuos padedama muitinės institucijų atlieka Europos prokuratūra; pabrėžia, kad siekiant išardyti už tokias operacijas atsakingus nusikalstamus tinklus reikėtų pasinaudoti tvirta Europos prokuratūros tarpvalstybinių tyrimų teisine sistema;

Papildomi vykdymo užtikrinimo veiksmai

56. ragina Komisiją ir nacionalines kompetentingas institucijas griežtai užtikrinti Skaitmeninių paslaugų akto vykdymą, kiek tai susiję su elektroninių prekyviečių atsakomybe, visų pirma, jų įsipareigojimais dėl rekomendavimo sistemų, sąsajų dizaino, teisės į informaciją, numatytosios atitikties taisyklių laikymosi bendram atsekamumui padidinti ir pareigos „pažinti savo verslo klientą“; pabrėžia, kad šių įsipareigojimų laikymasis turėtų atgrasyti reikalavimų nesilaikančius prekiautojus siūlyti savo produktus ES prekyvietėse arba teikti šiai kategorijai priskiriamas socialinės žiniasklaidos prekybos paslaugas ir ragina Komisiją teikti praktinę paramą atsekant prekiautojus, kurie nesilaiko ES taisyklių; pabrėžia, kad reikia sukurti Skaitmeninių paslaugų aktu pagrįstą patikimų neteisėtų produktų ir e. prekybos pranešėjų tinklą, siekiant užtikrinti, kad platformos veiksmingai vykdytų savo įsipareigojimus;

57. pabrėžia, kad labai svarbu stiprinti bendradarbiavimą ir koordinavimą su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis; prašo glaudžiau bendradarbiauti visas susijusias institucijas, pavyzdžiui, valstybių narių institucijas, muitines ir vartotojų apsaugos institucijas, ir geriau koordinuoti visų įsteigtų ekspertų grupių veiksmus; pabrėžia, kad pagal Skaitmeninių paslaugų aktą tyrimo veiksmai, nukreipti prieš reikalavimų neatitinkančias elektronines prekyvietes, turi duoti rezultatų ir leisti taikyti atgrasomąsias sankcijas tam, kad reikalavimų neatitinkantys produktai nebūtų siūlomi; pabrėžia šių tyrimų svarbą sprendžiant

sisteminės rizikos, neatitikties atvejų, neteisėto turinio sklaidos, priklausomybę sukeliančių dizaino elementų, manipuliacinių modelių ir nuomonės formuotojų naudojimo manipuliatyviai reklamai klausimus;

58. ragina vykdymo užtikrinimo institucijas sustiprinti stebėseną ir vykdymo užtikrinimo veiksmus, skirtus naujiems pardavimo kanalams; rekomenduoja kompetentingoms institucijoms suteikti pakankamai išteklių, technologinių priemonių ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo mechanizmų, kad būtų galima veiksmingai nustatyti reikalavimų neatitinkančius prekiautojus, veikiančius per socialinę žiniasklaidą ir kitas atsirandančias naujas platformas, ir imtis veiksmų prieš juos;

59. siūlo, kad elektroninės prekyvietės pardavėjai pateiktų grąžinimo adresą ir kontaktinį punktą ES, kad vartotojai galėtų lengvai be nepagrįstų išlaidų grąžinti reikalavimų neatitinkančias prekes, o valdžios institucijos galėtų tikrinti prekes; mano, kad elektroninės prekyvietės turėtų būti atsakingos už šių aspektų tikrinimą ir turėtų prisiimti atsakomybę už vykdymo užtikrinimą;

60. ragina nedelsiant atlikti išsamų asmenų, atsakingų už Sąjungos rinkai pateiktus produktus, visų pirma, turint omenyje ne ES prekiautojus, vykdomo tiekimo veiksmingumo vertinimą, remiantis Rinkos priežiūros reglamento 4 straipsnio vertinimo ataskaitos rezultatais; ragina Komisiją ateityje apsvarstyti nustatyti privalomą reikalavimą ne ES prekiautojams paskirti atsakingą asmenį ES, kuriam būtų taikoma didesnė teisinė ir finansinė atsakomybė;

61. pažymi, kad dėl spartaus e. prekybos augimo pašto ir kitos pristatymo paslaugos iš esmės keičiasi; išreiškia susirūpinimą, kad Pasaulinės pašto sąjungos galutinių išlaidų sistema praktiškai netaikoma e. prekybos srautams; pažymi, kad atsižvelgdamos į tai Kinijos e. prekybos įmonės (dėl siuntų kiekio) tiesiogiai sudaro komercinius susitarimus su ES pašto operatoriais dėl itin patrauklių pristatymo tarifų, kurie yra mažesni nei ES pagamintų produktų pristatymo tarifai, todėl bendroji pašto paslaugų rinka tampa dar labiau susiskaidžiusi; primygtinai ragina Komisiją įvertinti elektroninės prekybos poveikį pašto paslaugoms ir vidaus rinkai ir apsvarstyti, kaip pašto paslaugos galėtų padėti stiprinti bendrąją rinką, suteikti naudos vartotojams ir padėti didinti bendrą ES konkurencingumą;

62. palankiai vertina tai, kad patvirtintos iniciatyvos „PVM skaitmeniniame amžiuje“ reformos, kurios yra svarbus žingsnis modernizuojant PVM surinkimą e. prekybos sektoriuje; pabrėžia bendro PVM mokėtojo kodo svarbą elektroninėms prekyvietėms ir Europos gamintojams, nes supaprastinus PVM reikalavimų laikymąsi visose valstybėse narėse, jie galės konkuruoti vienodomis sąlygomis; pabrėžia, kad ši priemonė taip pat gali palengvinti prekių importą dideliais kiekiais ir sandėliavimą ES, sumažindama priklausomybę

nuo suskaidytų tarptautinių vežimų ir užtikrindama, kad pridėtinės vertės paslaugos, pavyzdžiui, užsakymų vykdymo ir logistikos, būtų teikiamos bendrojoje rinkoje; pabrėžia, kad šiomis reformomis bus pagerintas mokestinių prievolių vykdymas, sumažinta administracinė našta ir pagerintas vykdymo užtikrinimas, kartu remiant sąžiningą konkurenciją ir stiprinant ES tiekimo grandines; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti veiksmingą šių priemonių įgyvendinimą, kad jos būtų kuo naudingesnės Europos įmonėms ir vartotojams;

63. ragina Komisiją apsvarstyti priemones, kuriomis siekiama sumažinti ES gamintojams, visų pirma, MVĮ tenkančią nereikalingą reguliavimo ir administracinę reikalavimų laikymosi naštą, kad jiems būtų sudarytos vienodos sąlygos ir jie galėtų geriau konkuruoti su pasauliniais konkurentais, veikiančiais pagal veiksmingesnius reikalavimų laikymosi standartus;

64. ragina Komisiją stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą su kitomis panašiai mąstančiomis šalimis tam, kad būtų keičiamasi geriausios praktikos pavyzdžiais, nustatomi bendri iššūkiai ir rizika bei rengiami bendri veiksmai e. prekybos srityje;

65. atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina PPO bendro pareiškimo iniciatyvą dėl e. prekybos; pažymi, kad susitarimas bus naudingas vartotojams ir įmonėms, nes sudarys palankesnes sąlygas tarpvalstybinėms elektroninėms operacijoms, sumažins skaitmeninės prekybos kliūtis ir skatins inovacijas e. prekybos srityje; vis dėlto pabrėžia, kad susitarimas yra tik pagrindas, ir ragina Komisiją derybose su partneriais siekti plataus užmojo prekybos susitarimų, kad būtų užtikrintos privalomos nuostatos dėl e. prekybos;

Dažnesnis IT priemonių naudojimas

66. palankiai vertina tai, kad Komisija rengia projektą, kuriuo siekiama racionalizuoti esamas duomenų bazes, įskaitant Rinkos priežiūros informacinę ir ryšių sistemą, ES portalą „Safety Gate“ ir muitinės rizikos valdymo sistemą, į bendrą sąveikią sistemą, kurioje būtų kaupiama visa informacija apie produktų saugą, suklastotų produktų sekimą ir pranešimai apie nelaimingus atsitikimus, ir užtikrinti sąveikumą su skaitmeniniu produkto pasu ir būsima ES muitinės duomenų platforma; ragina Komisiją paskelbti informaciją apie šios iniciatyvos įgyvendinimo terminus ir su ištekliais susijusius reikalavimus;

67. remia Komisijos tikslą suteikti rinkos priežiūros institucijoms e. stebėjimui skirtą paieškos robotą, kuriuo naudojantis būtų galima pažymėti iš naujo pateikiamus pavojingus produktus; prašo Komisijos kuo greičiau sukurti kitą paieškos robotą, kad būtų galima nustatyti naujus produkto įtraukimus į sąrašą, kad būtų galima pažymėti reikalavimų neatitinkančius produktus, kol jie dar nepasiekė vartotojų;

68. remia atsakingą dirbtinio intelekto, blokų grandinės ir daiktų interneto naudojimą produkto įtraukimams į sąrašą e. prekybos platformose skenavimui ir analizei, muitinės ir rinkos priežiūros patikrinimų automatizavimui ir rizikos nustatymui bei produktų atitikties duomenų bazių integravimui, kad būtų galima tikrinti rinkos priežiūros institucijas ir muitines realiuoju laiku, laikantis ES ir nacionalinės teisės aktų; vis dėlto pažymi, kad didelės šių technologijų įgyvendinimo išlaidos vis dar yra kliūtis; pažymi, kad visapusiškas šių technologijų pritaikymas padidins tvarkymo veiksmingumą (ypač mažos vertės prekių) ir kad daugelio siuntinių, kuriuose yra daug įvairių daiktų, tikrinimo pajėgumai yra riboti;

69. reikalauja, kad Komisija ir valstybės narės keistųsi geriausios praktikos pavyzdžiais ir rastų paskatų teikti reikiamą finansavimą ir paramą nacionalinėms valdžios institucijoms, kad būtų plačiau atsakingai naudojami technologiniai sprendimai; siūlo, kad dirbtinis intelektas, blokų grandinė ir daiktų internetas galėtų būti naudojami produkto įtraukimams į sąrašą elektroninės prekybos platformose skenuoti ir analizuoti, automatizuoti patikrinimus ir rizikos profiliavimą bei integruoti produktų atitikties duomenų bazes, kad kelios institucijos galėtų jas tikrinti tikruoju laiku;

70. pabrėžia, kad valstybės narės turėtų stiprinti muitinės patikrinimus, ypač kalbant apie mažos vertės siuntas, įgyvendindamos rizika grindžiamas vertinimo sistemas ir skaitmeninį sekimą, tam, kad neleistų reikalavimų neatitinkantiems produktams išvengti muitinio tikrinimo; ragina valstybes nares didinti automatizuotų procesų, pavyzdžiui, automatinio etikečių nuskaitymo atliekant siuntinių muitinį apdorojimą, lygį;

71. pripažįsta, kad kai kurios elektroninės prekyvietės taip pat naudoja įvairias IT priemones, kad aptiktų ir pašalintų jų platformose randamus nesaugius ir neteisėtus produktus; vis dėlto pabrėžia, kad elektroninės prekyvietės turi toliau investuoti į šias IT priemones ir didinti jų naudojimą, kad veiksmingai išvengtų nesaugių ir neteisėtų produktų pasiūlos ir pardavimo; ragina Komisiją šiuo atžvilgiu toliau skatinti elektronines prekyvietes naudotis IT priemonėmis, kartu užtikrinant, kad jos visiškai atitiktų Skaitmeninių paslaugų akto 8 straipsnį, kuriame numatyta, kad nėra bendros pareigos stebėti informaciją, kurią perduoda ar saugo tarpininkavimo paslaugų teikėjai;

72. siūlo, kad, nedarant poveikio Skaitmeninių paslaugų akte įtvirtintam principui, pagal kurį internetinių tarpininkavimo paslaugų teikėjams neturėtų būti taikoma su bendro pobūdžio pareigomis susijusi stebėsenos pareiga, interneto tarpininkai, prekiaujantys, reklamuojantys ar platinantys produktus ES rinkoje, turėtų patys apsvarstyti galimybę naudoti rizika pagrįstas skaitmenines stebėsenos sistemas tam, kad aptiktų neteisėtą turinį (neteisėtų ar pavojingų produktų pateikimą, apibūdinimą ar siūlymą parduoti) ir neleistų jo skelbti; pabrėžia, jog svarbu įgyvendinti greito reagavimo

mechanizmus, siekiant užtikrinti, kad konkretus neteisėtas turinys būtų pašalintas visam laikui, kai tik tarpininkavimo paslaugų teikėjai internete gauna faktinių žinių apie tokio neteisėto turinio pateikimą jų sąsajose, taip pat pabrėžia, jog prieglobos paslaugų teikėjai turi imtis visų būtinų priemonių, kad užkirstų kelią pakartotiniam to paties ar lygiaverčio neteisėto turinio skelbimui jų platformoje;

Vartotojų informuotumo ir informavimo gerinimas

73. pabrėžia, kad importo veikloje dalyvaujančios Europos MVĮ ir ES vartotojai dažnai pateikiama nepakankamai informacijos apie galimus nesaugių produktų pavojus ir žalą, kurią jie gali padaryti; pabrėžia, kad vartotojai vis dažniau susiduria su prekiautojais, kurie, nepaisydami teisinių įsipareigojimų, dažnai neinformuoja vartotojų, kad jų produktai pagaminti ne ES ir išsiųsti ne iš ES; pripažįsta, kad tarp ES vartotojų yra pigesnių produktų, kurie perkami ne ES interneto rinkose dėl daug mažesnių gamybos sąnaudų ir nekonkurencingų sąlygų ES įmonėms ir interneto platformoms, paklausa; pabrėžia, kad elektroninėse prekyvietėse gali būti pasitelkiami manipuliaciniai dizaino metodai (tamsieji modeliai), kuriais siekiama daryti įtaką vartotojų pirkimo sprendimams; įspėja apie riziką, susijusią su impulsyvaus pirkimo elgsena, finansiniais sunkumais ir nereikalingų prekių kaupimu; ragina Komisiją ir valstybes nares organizuoti informavimo ir informuotumo didinimo kampanijas apie nesaugių produktų pirkimą internetu ir galimus jų padarinius sveikatai, privatumui, aplinkai ir konkurencingumui, ypač padidėjusio vartojimo laikotarpiu ir daug dėmesio skiriant pažeidžiamiems vartotojams;

74. rekomenduoja skatinti naudotų produktų vartojimą kaip tvarų būdą patenkinti ES vartotojų poreikį įsigyti prekių už prieinamą kainą; pabrėžia, kad svarbu reklamuoti ir skatinti pakartotinį naudotų gaminių naudojimą, nes tai yra svarbi varomoji jėga, padedanti išnaudoti žiedinės ekonomikos potencialą;

75. prašo Komisijos ir valstybių narių griežtai užtikrinti tekstilės ir kitų gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų ir Direktyvos, kuria vartotojai įgalinami dalyvauti žaliojoje pertvarkoje, nuostatų[1] vykdymą pagal Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentą, siekiant užtikrinti, kad vartotojai būtų geriau informuojami apie elektroninėse prekyvietėse įsigytų produktų tvarumo aspektus, pvz., poveikį aplinkai, energijos vartojimą, taisomumą ir patvarumą;

---

[1] 2024 m. vasario 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/825, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2005/29/EB ir 2011/83/ES, siekiant geresne apsauga nuo nesąžiningos veiklos ir geresniu informavimu įgalinti vartotojus dalyvauti žaliojoje pertvarkoje (OL L, 2024/825, 2024 3 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/825/oj).

76. mano, kad vartotojų institucijos, organizacijos, pramonės asociacijos ir prekybos rūmai turėtų būti skatinami rengti dideles, koordinuotas informavimo kampanijas apie vartotojų teises, galimą riziką, įskaitant kolektyvinio teisių gynimo galimybes, ir žalos atlyginimo mechanizmus perkant internetu, ypač ne ES interneto platformose; pabrėžia, kad taip pat reikia didinti informuotumą apie netvarios verslo praktikos poveikį aplinkai, sveikatai ir jos socialinį poveikį bei įspėti vartotojus apie naujų reklamos metodų, pvz., nuomonės formuotojų ir įtakingų asmenų skaitmeninėje erdvėje, vaidmenį formuojant suvokimą apie produktų saugą ir patikimumą; ragina Komisiją imtis koordinavimo vaidmens, kaip nurodyta 2025 m. vasario 5 d. Komisijos komunikate dėl e. prekybos, ir išnagrinėti galimybes finansuoti tarpvalstybines informavimo kampanijas, rengiamas bendradarbiaujant su tyrėjais, pilietine visuomene ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais;

Prekybos ir vystymosi aspektai

77. ragina Komisiją įgyvendinti savo užmojus sudarant daugiašalius susitarimus su tarptautiniais partneriais, nes nesaugūs produktai yra ne tik Europos, bet ir pasaulinė problema; pakartoja, kad, kaip nurodyta Parlamento pozicijoje dėl Sąjungos muitinės kodekso peržiūros, ES muitinė turėtų sudaryti darbo tvarkos susitarimus su ES nepriklausančių šalių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis; pabrėžia, kad tokiais susitarimais turėtų būti sudaromos sąlygos ES muitinei keistis informacija, įskaitant geriausią praktiką, su ES nepriklausančių šalių institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis ir vykdyti bendrą veiklą; remia tolesnį dalyvavimą JT prekybos ir plėtros darbo grupėje vartojimo produktų saugos klausimais, kuri atlieka svarbų vaidmenį plėtojant geriausią tarpvalstybinio vykdymo užtikrinimo praktiką;

78. ragina Komisiją stiprinti bendradarbiavimą su tarptautiniais partneriais tokiuose forumuose, kaip PPO, Pasaulio muitinių organizacija (PMO) ir G7, siekiant atsverti Kinijos įtaką ir užtikrinti abipusiškumą ir taisyklėmis grindžiamą prekybą; ragina Komisiją, peržiūrint esamus prekybos ir investicijų susitarimus ir dėl jų iš naujo derantis, aiškiai įtraukti tvirtus ir vykdytinus įpareigojimus, susijusius su priverčiamuoju darbu; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti atitiktį, reikia griežtesnių ES ir Kinijos bendradarbiavimo mechanizmų ir skaidrių sertifikavimo reikalavimų;

79. pabrėžia, kad derantis dėl būsimų ES prekybos susitarimų reikia atsižvelgti į paslaugų ir produktų saugą ir atitikties reguliavimo reikalavimams nuostatas; pabrėžia, kad, siekiant veiksmingai kovoti su reikalavimų neatitinkančiu importu, svarbūs specialūs dialogai reguliavimo klausimais ir bendradarbiavimas sudarant administracinius susitarimus, gerinant muitinių bendradarbiavimą vykdymo užtikrinimo srityje, užtikrinant siuntų atsekamumą pagal aukščiausius standartus ir tobulinant muitinių keitimosi duomenimis tvarką;

80. primygtinai ragina Komisiją aktyviai ir greitai taikyti tikslines prekybos apsaugos priemones, įskaitant antisubsidijų tyrimus, siekiant spręsti neigiamo poveikio Europos įmonėms problemą; pabrėžia, kad, siekiant užtikrinti veiksmingą visuotinį vykdymo užtikrinimą ir abipusį sąžiningumą rinkoje, tokie veiksmai turi būti glaudžiai koordinuojami su pagrindiniais tarptautiniais partneriais;

81. ragina Komisiją stiprinti diplomatines pastangas ir bendradarbiavimą tarptautiniuose forumuose, visų pirma, PPO, PMO ir G7, siekiant atsverti Kinijos strateginę plėtrą į skaitmeninio valdymo sistemas, įskaitant jos iniciatyvą „Skaitmeninis šilko kelias“; pabrėžia, kad tarptautinėse standartus nustatančiose įstaigose reikia atvirų, skaidresnių ir atsakingesnių skaitmeninės prekybos taisyklių, siekiant užkirsti kelią interneto susiskaidymui ir sumažinti riziką, kurią kelia ribojamieji skaitmeninio valdymo modeliai;

82. palankiai vertina PPO bendro pareiškimo iniciatyvą dėl elektroninės prekybos, nes tai labai svarbus žingsnis siekiant nustatyti pasaulines skaitmeninės prekybos taisykles; vis dėlto pabrėžia dabartinį jos ribotumą, ypač kiek tai susiję su muitinių skaidrumu; primygtinai ragina Komisiją propaguoti griežtesnes privalomas nuostatas, kad būtų užtikrintas veiksmingas jos įgyvendinimas ir integravimas į PPO teisinę sistemą, taip pat užtikrinti griežtesnius pasaulinius atitikties standartus;

83. pabrėžia, kad reikia tarptautinių gebėjimų stiprinimo iniciatyvų, kuriomis būtų remiamas tvarus ir reikalavimus atitinkantis besivystančių šalių dalyvavimas skaitmeninėje prekyboje; ragina Komisiją glaudžiai bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis, ypač PPO, siekiant stiprinti reguliavimo sistemas ir techninę pagalbą e. prekybai besivystančiose šalyse;

°

° °

84. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.